

Opcionalna pravila i savremeni farmakon

Koji su naši načini življenja, naše mogućnosti života ili naši procesi subjektivizacije; da li postoje načini za nas da se konstituišemo kao "sopstvo" i (kako bi Niče rekao) dovoljno "umetnički" načini, izvan znanja i moći? I da li smo sposobni za to jer je to u određenom smislu pitanje života i smrti?

Žil Delez, Pregovori

Kroz klasičan period se uvek vodilo mišlju *o slici* Božjoj, a ne o samom čoveku koji ima svoja ograničenja, a time se njegova snaga stavljala rame uz rame sa beskonačnom snagom i nemogućnošću gubitka, sa jakim verom u večnu borbu i nebesku pobedu, gde se pojavljuje mesto koje ga čini sigurnim, snažnijim i moćnijim. U kasnijem periodu, XIX vek, javlja se odnos ljudske snage sa konačnom snagom koja u sebi nosi realnost, jezik, život, proizvodnju a time se javlja forma Čovek. Kako Delez ume da kaže, *I kao što ove forme nije bilo ranije, tako ne postoji razlog zbog koga bi trebalo preživeti jednom kada ljudske snage uđu u odnos sa novim snagama: novi sastav će biti nova vrsta forme, ni Bog ni čovek.*¹ Današnje vreme nosi sa sobom novi sastav i drugačiju preraspodelu moći i snage, gde je mesto čoveka ujedno i upitno mesto borbe sa singularnošću, idejom, simulacijom, realnošću i prostorom gde do sada nije bio.

¹ Delez Žil, *Pregovori*, Karpos, Beograd, 2015., str. 129

Nova preraspodela u sebi nosi i nova pitanja, kao i odnos koji nije bio vidljiv na prvi pogled. Mada, ako se prisetimo Galileja, koji je umeo da kaže *da je filozofija zapisana u toj velikoj knjizi koja nam je neprestano ispred očiju (mислеći na Svemir), ali ona se ne može shvatiti ukoliko se pre svega ne poznaje jezik i pismo kojim je sastavljena.*² Kod, koji je danas nosilac promena, traži novu preraspodelu ujedno u sebi sadrži odgovor na naš budući odnos Čovek-kod-Veštačka inteligencija. Odnos nije samo vezan za realni svet koji nas okružuje, već i u svetu koji je sveprisutan i u kojem vreme kupujemo a prostor zauzimamo poput hordi sa Divljeg Zapada, ne razmišljajući mnogo, zauzimajući više.

Vodeći se tom mišlju pitanje realnosti i stvarnosti, koja nas okupira tokom bivstvovanja poput pitanja jezika, jeste i pitanje čoveka i prirode gde jezik biva okosnica za razumevanje i spajanje realnosti sa stvarnošću.³ Drugim rečima, danas dolazimo do toga da naš koncept ukida jezik kao nosioca spoznaje, postavljajući matematički idiom (možemo reći, kod) kao novonastali deo stvorenog odnosa. Time se gubi dotašnja veza koja je jezikom umela da objasni i shvati stvarnost na sebi svojstven način, ujedno biva zamenjen sa perceptivnim i kvalitativnim odnosom. Pojavljuje se realizam percepcije i kod, koji tek treba da bude kritikovan i sveobuhvatno razumljiv kroz svoj svet prava, linija, fraktala, geometrijskih tela a u kojima se osećamo izgubljenim i gde lutamo poput veslača na pučini.

² Bašimon Bruno, *Nominalizam i kultura: pitanja koja postavljaju ulozi digitalnog* preuzeto iz knjige Stigler Bernar, *Studije digitalnog Organologija znanja kognitivne tehnologije*, FMK, Beograd, 2016., str. 49.

³ *ibid.* str. 49.